

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Φίλες και φίλοι,

Η σημερινή ημερίδα της Ένωσης για την Προάσπιση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων & του ΕΒΕΑ θίγει το πιο ζέον και επίκαιρο, ίσως, ζήτημα που αφορά οριζόντια το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας: το **ασφαλιστικό**. Ένα ζήτημα υπό διαρκή αναπροσανατολισμό, ως συνέπεια αφ' ενός της κυβερνητικής εμμονής σε αλυσιτελείς, (αυτό)καταστροφικές επιλογές, και αφ' ετέρου του θεσμικού αναχώματος του δικαστικού ελέγχου των κυβερνητικών υπερβάσεων.

Για να σταθώ στο σκέλος των εισφορών, για το οποίο μίλησε εκτενώς ο συνάδελφος Καθ. Γεραπετρίτης, δεν χρειάζεται υπεπιτελής ανάλυση προκειμένου να αντιληφθεί κάποιος ότι η **εκθετική αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών**, που μαζί με την φορολογική επιβάρυνση, μπορεί να φθάνει το **80%** του εισοδήματος του ελεύθερου επαγγελματία, έχει ως αυτόθροη συνέπεια την **δήμευση** του διαθέσιμου εισοδήματος κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, του δικαιώματος προστασίας της περιουσίας και της αρχής της ισότητας.

Η Κυβέρνηση όμως, και μετά τον ν. 4387/2016 επιμένει στην εχθροπρακτική της στάση έναντι των επιστημόνων – ελευθέρων επαγγελματιών, επιδεινώνοντας διαρκώς τους όρους επιβίωσης μιας επαγγελματικής κατηγορίας που χειμάζεται. Θυμίζω ότι με τον ν. 4472/2017 μεταβλήθηκε άρδην η βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, κατά τρόπον ώστε να μην εξαιρούνται αυτής οι ήδη

καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές. Επέβαλε δηλ. εισφορές επί εισφορών, ή αλλιώς εισφορές επί ανύπαρκτου εισοδήματος (!).

Η κατάσταση συνεχίζει να επιδεινώνεται, με πλέον χαρακτηριστικό πρόσφατο παράδειγμα τον **παράνομο τρόπο υπολογισμού των ειδοποιητηρίων 2018** με την προσθήκη στη βάση υπολογισμού των *καταβληθεισών* εισφορών του 2016, αντί του ορθού, ήτοι των *καταβλητέων* εισφορών του 2017. Το αποτέλεσμα της παράνομης πρακτικής του ΕΦΚΑ -για να το καταλάβουμε όλοι- είναι ότι συνυπολογίζονται στη βάση υπολογισμού των εισφορών ακόμα και οι τυχόν καταβληθείσες εισφορές προηγούμενων ετών, οι τυχόν υψηλότερες των νομίμων ασφαλιστικές εισφορές που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως, ποσά από δόσεις ρύθμισης, ποσά για αναγνώριση πλασματικών χρόνων κ.λπ.. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις διογκώνεται παράνομα και υπέρμετρα η ασφαλιστική οφειλή του 2018. Για τον λόγο αυτό **καταθέσαμε αίτηση ακυρώσεως** κατά των σχετικών κανονιστικών (ψευδοερμηνευτικών) εγκυκλίων του Υπουργείου και του ΕΦΚΑ ενώπιον του ΣτΕ.

Βεβαίως, το νέο ασφαλιστικό δεν πάσχει μόνο όσον αφορά το ύψος των εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών. Αδυναμίες παρουσιάζει και στο σκέλος των παροχών, στο οποίο εξαντλητικά αναφέρθηκε ο συνάδελφος Κων/νος Τσαγκαρόπουλος. Ενώ, λοιπόν, οι δικηγόροι καταβάλλουν εξόχως αυξημένη εισφορά, λαμβάνουν σύμφωνα με το νέο σύστημα συντάξεις πενίας, (άρθρο 28 του Ν. 4387/2016). Κατ' αυτόν τον τρόπο **διαρρηγνύεται κάθε σχέση εύλογης αναλογίας – ανταποδοτικότητας μεταξύ εισφορών και παροχών**, την οποία επιβάλλει το Σύνταγμα, κατά πάγια νομολογία (ενδ. ΣτΕ Ολ. 2287/2015).

Επιπροσθέτως, άκρως προβληματική, είναι η ένταξη των επιστημόνων – ελευθέρων επαγγελματιών στον ΕΦΚΑ, μαζί με τους μισθωτούς, σε σχέση με τους οποίους τελούν υπό από **εντελώς διαφορετικές νομικές και πραγματικές συνθήκες**, σε ό,τι αφορά:

- τις συνθήκες παραγωγής του εισοδήματος,
- τη νομική φύση της απασχόλησης,
- την πηγή και το βάρος των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών,
- τους οικονομικούς κινδύνους απόκτησης του εισοδήματος.

Η αναμενόμενη **απόφαση του ΣτΕ** για την αντισυνταγματικότητα του νόμου Κατρούγκαλου σε ό,τι αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες -η οποία προς το παρόν έχει γίνει γνωστή μέσα από δημοσιογραφική διαρροή, και στην οποία αναφέρθηκε η κ. Δεδούλη- αποτελεί ασφαλώς ιστορική **δικαίωση των αγώνων του δικηγορικού σώματος**. Σε μια δικαστική διαμάχη με τόσο σημαντικά διακυβεύματα συνταγματικά, ασφαλιστικά, πολιτικά, συνδικαλιστικά, δεν διαδραματίζει κομβικό ρόλο μόνο η νομική και επιστημονική τεκμηρίωση (στην οποία εν απολύτω συντομία αναφέρθηκα). **αποφασιστική σημασία είχαν, όπως αποδείχθηκε εν τοις πράγμασιν, οι δημόσιες δράσεις των επιστημονικών φορέων και δη των δικηγόρων**, και η δημοσιοποίηση, με τον τρόπο αυτό, **οργανωμένου, πειστικού αντιλόγου απέναντι στην κυβερνητική μονομέρεια, ιδεοληψία και αναλγησία**. Ενός δημόσιου λόγου που θα έχει ευρύτερη απήχηση στην κοινωνία, στους φορείς, στους απλούς πολίτες, και εν τέλει και στο δικαστικό σώμα, που καλείται να τάμει τελικώς τη διαφορά.

Εκείνο που προέχει τώρα είναι ο **απόλυτος σεβασμός και η απαρέγκλιτη τήρηση της δικαστικής απόφασης**, όποια κι αν είναι αυτή, από την εκτελεστική εξουσία, όπως επιτάσσει ο συνταγματικός μας πολιτισμός, και οι βασικοί του πυλώνες, το **κράτος δικαίου** και η **διάκριση των εξουσιών**. Οποιαδήποτε συζήτηση για «παραμετρικές αλλαγές» και «βελτιωτικές παρεμβάσεις», που ακούστηκαν δυστυχώς από χείλη συναδέλφου, συνταγματολόγου και υπουργού, είναι αδιανόητη, απάδει της συνταγματικής μας δικαιοταξίας και συνιστά προσβολή για το νομικό κόσμο αλλά και τον ελληνικό λαό, στο όνομα του οποίου και μόνον εκδίδονται οι δικαστικές αποφάσεις.

Η θετική -όπως φαίνεται- δικαστική έκβαση δεν μας κάνει να εφησυχάζουμε. Μας παροτρύνει και μας ενθαρρύνει να αγωνιζόμαστε με ακόμα μεγαλύτερο πείσμα, με στοχευμένες παρεμβάσεις, για να πετύχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα για τους συναδέλφους και να διασφαλίσουμε την τήρηση της νομιμότητας, από την οποία, όπως είδαμε, ατυχώς, συχνά παρεκκλίνει το Υπουργείο και ο ΕΦΚΑ.

Όπως πληροφορούμαστε, η απόφαση του ΣτΕ θίγει και την αντισυνταγματικότητα της υπαγωγής του ΕΤΑΑ στον ΕΦΚΑ. Υπενθυμίζουμε, συναφώς, πρωτίστως στο Υπουργείο, ότι **η Κυβέρνηση ουδέποτε εκπόνησε πλήρη αναλογιστική μελέτη για την ένταξή του στον ΕΦΚΑ, όπως όφειλε.**

Αξίζει εδώ να παραπέμψω *verbatim* σε μελέτη του Υπουργού -και τότε Καθηγτή- Κατρούγκαλου το 2009, στην οποία ανέφερε ότι *η συγχώνευση ασφαλιστικών φορέων σε νέο φορέα ... εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του άρθρου 22 παρ. 5 Συντ., μόνον εάν υφίσταται σχετική*

αναλογιστική μελέτη (Γ. Κατρούγκαλος, «Τα συνταγματικά όρια της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης», ΘΠΔΔ 2009, 670).

Αφήνοντας την προκλητική διγλωσσία ασχολίαστη, επισημαίνω ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, σε αντίθεση με το υπουργείο, εκπόνησαν μελέτες, σχετικά με τη βιωσιμότητα του Ταμείου Νομικών, και πρότειναν εναλλακτικές λύσεις για την απαλλαγή των δικηγόρων από τα δημοτικά υπέρ ΕΦΚΑ ποσοστά που φτάνουν για την Αθήνα το 37,95% και στην Περιφέρεια το 33,95%. Ήδη εκπονήσαμε **αναλογιστικές μελέτες** για την απόσχιση των κλάδων επικούρησης Δικηγόρων και εφάπαξ δικηγόρων Αθηνών, με παράλληλη κατάργηση των ποσοστών εισφορών 7% και 4% αντίστοιχα. Οι αναλογιστικές μελέτες έχουν παραδοθεί αρμοδίως στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή και αναμένουμε την έγκρισή τους.

Επειδή η πραγματικότητα που βιώνουν οι ασφαλισμένοι δεν καθορίζεται τόσο από τα νομικά επιχειρήματα, όσο από την τρέχουσα διοικητική και οργανωτική ετοιμότητα του ΕΦΚΑ, θέλω να σταθώ σε δύο πολύ εύστοχες επισημάνσεις της κ. Δεδούλη:

*«Οι ενοποιήσεις δεν λύνουν το πρόβλημα της επάρκειας και της βιωσιμότητας του συστήματος. Αντίθετα προκαλούν μεγάλη διοικητική δυσλειτουργία και **οργανωτική αταξία** εντός του ενοποιημένου ασφαλιστικού οργανισμού (...) επιτυγχάνουν **διοικητική αναστάτωση και επιδείνωση της γραφειοκρατίας**».*

Αναντίλεκτη επιβεβαίωση των παραπάνω αποτελούν (ενδεικτικά):

- Τα συνεχή λάθη του ΕΦΚΑ στα ειδοποιητήρια,

- Η πλημμελής ενημέρωση του συστήματος ΑΤΛΑΣ, που έχει ως αποτέλεσμα ενήμεροι ασφαλισμένοι να φαίνονται ανασφάλιστοι,
- Η συνεχιζόμενη παράλειψη έκδοσης ενιαίου κανονισμού παροχών δύο χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου και
- Οι τεράστιες καθυστερήσεις ακόμα και για τα αυτονόητα όπως η απόδοση οφειλομένων ποσών παροχών σε ασφαλισμένους.

Οι οικονομικές σχέσεις των ασφαλισμένων με τον ΕΦΚΑ θυμίζουν, έτσι, έναν οιονεί αλληλόχρο λογαριασμό.

Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση δεν βλέπει κανένα απολύτως πρόβλημα στις επιλογές της. Οι υπουργοί της, καθ' ομολογίαν τους, γίνονται δέκτες συγχαρητηρίων όπου σταθούν και όπου βρεθούν. Προφανώς αυτό συμβαίνει όταν μετατοπίζονται σε ένα άλλο παράλληλο σύμπαν!

Είναι επίσης γνωστό ότι η Κυβέρνηση δεν θέλει να μας ακούσει, εμάς τους θεσμικούς φορείς, και τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Με λύπη μας βλέπουμε ότι αγνοεί συστηματικά και τα άξια στελέχη της διοικητικής ιεραρχίας, στην εμπειρία και γνώση των οποίων θα έπρεπε να βασιστεί.

Με μια κυβέρνηση τυφλή και κουφή, που εμπνέεται μόνο από τις ιδεοληψίες της, αναρωτιέμαι με τρόμο, ποια μπορεί να είναι η κατάληξη. Επειδή ο κίνδυνος είναι προφανής και μεγάλος, καλώ όλους τους συναδέλφους, στο μέτρο των δυνάμεών τους, να γίνουν συγκροτημένα εκφραστές του ορθού λόγου και της κοινής λογικής. Με επιμονή και υπομονή. Θα είναι σημαντική συλλογική κατάκτηση. Η μόνη στην οποία μπορούμε ως σώμα να στηριχθούμε στον αγώνα μας για αξιοπρεπή επαγγελματική επιβίωση και ανάταξη.

